

PREDMET: Mišljenje o sukladnosti Zakona o športu (Narodne novine, broj 71/06 i 124/10) s odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (Narodne novine, broj 79/09)

Glede pravnog ustroja nogometnih klubova za sudjelovanje u športskim natjecanjima, Zakon o športu (Narodne novine, br.: 71/06 i 124/10; dalje ZŠ) određuje dvije moguće nositelje: mogu ostati športske udruge ili se preoblikovati u športska društva (1. 5. st. 3.). U skladu s ovom drugom mogućnošću u HNK Hajduk je u posebnom postupku preoblikovan u športsko društvo koje, sukladno odredbama Statuta, posluje i sudjeluje u prometu pod nazivom Hrvatski nogometni klub Hajduk športsko društvo za obavljanje športskih djelatnosti (skraćeno: HNK Hajduk š.d.d.). Temeljni kapital HNK Hajduk š.d.d. iznosi 268.216.000,00 kn i podijeljen je na 536.432 dionica nominalnog iznosa 500 kn. Grad Split koji je imao isključivo pravo upisa u prvom upisnom krugu, u temeljnom kapitalu HNK Hajduk š.d.d. posjeduje 56,10% dionica.

S obzirom da su športske djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku te da su jedinice lokalne uprave obvezne poticati razvoj športa, Grad Split sukladno članku 25. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (Narodne novine, broj 79/09) traži stručno mišljenje o sukladnosti Zakona o športu s odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja o pitanjima koja mogu značajno utjecati na tržišno natjecanje. Naime, Grad Split smatra da paralelno postojanje športskih udruga i športskih društava u prvoj hrvatskoj nogometnoj ligi stavlja u neravnopravan položaj na mjerodavnom tržištu športska društva kao što je HNK Hajduk š.d.d., iz razloga što HNK Hajduk š.d.d. djeluje prema Zakonu o trgovačkim društvima i drugim propisima koji se odnose na društva (1. 28. st. 1. ZŠ-a), dok se na pravni položaj prvoligaških nogometnih klubova koji su ustrojeni kao športske udruge primjenjuju odredbe Zakona o udrugama (1. 14. st. 3. ZŠ-a).

Obrazloženje nesuglasnosti Zakona o športu s odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja

Temeljem čl. 3. ZZTN-a svi nogometni klubovi prve hrvatske nogometne lige nedvojbeno se imaju smatrati poduzetnicima, koji u skladu s čl. 7. ZZTN-a egzistiraju na istom mjerodavnom tržištu (Prva hrvatska nogometna liga, dalje: Prva HNL), bez obzira na to jesu li ustrojeni kao udruge građana ili športska društva. Nadalje, svi nogometni klubovi Prve HNL djelatnost sudjelovanja u nogometnim natjecanjima obavljaju profesionalno, s obzirom da imaju sklopljene ugovore o profesionalnom igranju s više od 50% registriranih športaša u seniorskoj konkurenciji u odnosu na broj prijavljenih športaša za natjecateljsku godinu na listi koju vodi odgovarajući nacionalni športski savez ili ispunjavaju uvjete za stjecanje profesionalnog statusa sukladno pravilima odgovarajućega

nacionalnoga športskog saveza (1. 24. st. 1. ZŠ-a). U praksi, nogometni klubovi transferima nogometaša ostvaruju višemilijunske prihode, što se ne može smatrati neprofitabilnom djelatnošću. Navedeno je u suprotnosti s definicijom udruga koje bi se trebale baviti neprofitnim i humanitarnim djelatnostima i financirati se na amaterskoj razini.

Unato tome što se bave istom (profesionalnom) djelatnošću i to i na istom zajedničkom tržištu i s istim ciljem, HNK Hajduk š.d.d. djeluje prema Zakonu o trgovačkim društvima i drugim propisima koji se odnose na dionička društva (1. 28. st. 1. ZŠ-a), dok se na pravni položaj prvoligaških nogometnih klubova koji su ustrojeni kao športske udruge primjenjuju odredbe Zakona o udrugama (1. 14. st. 3. ZŠ-a). Navedeno za posljedicu ima to da je nogometnim klubovima koji su ustrojeni kao udruge građana ZŠ omogućio da ne plaćaju porez na dobit, iako iznos koji oni dobivaju za odštetu prilikom prodaje igara u drugi klub nipošto nije neprofitna djelatnost nego isti prihod što bi na kraju godine trebao predstavljati dobit kluba na koju bi klub koji je ustrojen kao športsko dioničko društvo morao platiti porez na dobit. Isto se odnosi i na donacije koje klubovi dobivaju od gradova. Iz navedenog proizlazi da ZŠ osigurava porezne prednosti nogometnim klubovima koji su ustrojeni kao udruge građana u odnosu na nogometne klubove ustrojene kao športska dionička društva.

S aspekta propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, uinkovito tržišno natjecanje postoji ukoliko je svim poduzetnicima omogućen pristup tržištu pod jednakim uvjetima. Odredbe ZŠ-a koje nogometnim klubovima omogućuju djelovanje u pravno ustrojbenom obliku udruge građana za posljedicu imaju situaciju u kojoj te udruge djelatnost obavljaju profesionalno (sukladno definiciji toga istog zakona), te uživaju porezne i knjigovodstvene blagodati (npr. na transfere igara ne plaćaju porez na dobit). S druge strane, nogometni klubovi ustrojeno kao športska dionička društva takve pogodnosti ne uživaju, i time se nedvojbeno onemogućava njihov ravnopravan položaj na tržištu u obavljanju istovrsne djelatnosti, s istim ciljem i na istom mjerodavnom tržištu (Prva HNL). U konačnici, ovakav zakonski pristup slabi ili onemogućava tržišno natjecanje i pogoduje ostvarenju neopravdane koristi nogometnim klubovima koji djeluju kao udruge građana. Stoga smatramo da se radi o izravnom kršenju 1. 12. ZZTN-a (vladajućeg položaja) i 1. 13. ZZTN-a (zloupotreba vladajućeg položaja), povodom kojega se može donijeti rješenje o utvrđivanju zloupotrebe vladajućeg položaja u skladu s 1. 14. ZZTN-a. Osim toga, proklamiraju i poduzetnicima i tržišnu slobodu kao temelj gospodarskog ustroja Republike Hrvatske, Ustav Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 56/90, 135/97, 8/98 - pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 - pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 - pročišćeni tekst, 55/2001 - ispravak, 76/2010 i 85/2010 - pročišćeni tekst) u 1. 49. propisuje da Država osigurava svim poduzetnicima jednak pravni položaj na tržištu i da je zabranjena zloupotreba monopolskog položaja određenog zakonom.

Zaključak

Smatramo da sve navedeno ukazuje na utemeljenost prethodno navedenih razloga koji upućuju na nesuglasnost Zakona o športu s odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja. Sukladno 1. 25. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja molimo Vaše stručno mišljenje.